

ויהי ביום השלישי

And It Happened on the Third Day...

A Journey Through the Midrash

(1) שבת פח.

דרש ההוא גלילאה עליה דרב חסדא:

בריך רחמנא דיהב

אוריגן תליתאי

לעם תליתאי

על ידי תליתאי

ביום תליתאי

בירחא תליתאי

(2) בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת וירא פרשה נו

ביום השלישי וגו' יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו

ביום השלישי שלשבטים ויאמר יוסף אליהם ביום השלישי

ביום שלישי שלמתן תורה ויהי ביום השלישי בהיות הבקר

ביום שלישי שלמרגלים ונחבאתם שמה שלשת ימים

ביום שלישי שליונה ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים

ביום שלישי של עולי גולה ונחנה שם ימים שלשה

ביום שלישי שלתחיית המתים יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו

ביום שלישי שלאסתר ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות - לבשה מלכות בית אביה,

באי זו זכות,

רבנין אמ' בזכות יום שלישי שלמתן תורה,

ר' לוי אמר בזכות יום שלישי שלאברהם ביום השלישי וגו'.

(3) אסתר רבה (וילנא) פרשה ט

ד"א ויהי ביום השלישי, לעולם אין ישראל נתונין בצרה יותר מג' ימים

שהרי באברהם כתיב ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק,

השבטים ויאסף אותם אל משמר שלשת ימים,

יונה שנאמר ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות,

והמתים אינן חיים אלא לשלשת ימים שנאמר ביום השלישי יקימנו נחיה לפניו,

וגם הנס הזה נעשה בסוף שלשה ימים לתעניתם הדא הוא דכתיב ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות...

(4) מדרש תנחומא (בובר) פרשת וירא סימן מו

ולמה ביום השלישי ולא ביום הראשון ולא ביום השני,

שלא יאמרו אומות העולם הממו והלך ושחט את בנו,

שאלו היה בדעתו לא היה שומע לו להקריב בנו, לכך ביום השלישי

(5) הושע ו, ב

יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו:

6 בראשית כב, ד

ביום השלישי וישא אברהם את-עיניו וירא את-המקום מרחק:

7 בראשית לד, כה

ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים ויקחו שני-בני-יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרפו ויבאו על-העיר בטח ויהרגו כל-זכר:

8 בראשית מב, זי-יח

ויאסף אתם אל-משמר שלשת ימים: ויאמר אלהם יוסף ביום השלישי זאת עשו וחיו את-האלהים אני ירא:

9 במדבר יט, יב

הוא יתחטא-כו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואס-לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר:

10 יונה ב, א

וימן ה' דג גדול לבלע את-יונה ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות:

11 מל"א יב, ה, יב

ויאמר אליהם לכו עד שלשה ימים ושובו אלי וילכו העם: ויבאו ירבעם וכל-העם אל-ירבעם ביום השלישי כאשר דבר המלך לאמור שובו אלי ביום השלישי:

12 מל"ב כ, ה

שוב ואמרת אל-חזקיהו נגיד-עמי כד-אמר ה' אלהי דוד אביך שמעתי את-תפלתך ראיתי את-דמעתך הנגלי רפא לך ביום השלישי תעלה בית ה':

13 אסתר ה, א

ויהי ביום השלישי ותלבש את-המלכות ותעמוד בחצר בית-המלך הפנימית נכח בית-המלך והמלך יושב על-כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית:

14 עזרא ח, לא-לב

ונסעה מנהר אדוא בשנים עשר לחדש הראשון ללכת ירושלים ויד-אלהינו היתה עלינו ויצילנו מכף אויב ואורב על-הדרך: ונבוא ירושלים ונשב שם ימים שלשה:

15 שמות יט, א-כה

(א) בחדש השלישי לצאת בני-ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: (ב) ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחדשם ישראל נגד החר: (ג) ומשה עלה אל-האלהים ויקרא אליו ה' מן-ההר לאמור כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: (ד) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על-כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: (ה) ועתה אם-שמעו תשמעו בקולי ושמרתם את-בריתי והייתם לי סגולה מכל-העמים כירלי כל-הארץ: (ו) ואתם תהיו לי ממלכת פהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל-בני ישראל: (ז) ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל-הדברים האלה אשר צוהו ה': (ח) ויענו כל-העם יחדו ויאמרו כל אשר-דבר ה' נעשה וישב משה את-דברי העם אל-ה': (ט) ויאמר ה' אל-משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם-בך יאמינו לעולם ויגד משה את-דברי העם אל-ה': (י) ויאמר ה' אל-משה לך אל-העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם: (יא) והיו נכנים ליום השלישי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל-העם על-ההר סיני: (יב) והגבולת את-העם סביב לאמור השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצוהו כל-הנגע בהר מות יומת: (יג) לא-תגע בו יד כירסקול יסקול או-ירה יירה אם-בהמה אם-איש לא יהיה במשך היכל המה יעלו בהר: (יד) וירד משה מן-ההר אל-העם ויקדש את-העם וכבסו שמלתם: (טו) ויאמר אל-העם היו נכנים לשלשת ימים אל-הגשו אל-אשה: (טז) ויהי ביום השלישי בהית הבקור ויהי קלית וברקים וענן כבוד על-ההר וקול שפר חזק מאד ויחדר כל-העם אשר במחנה: (יז) ויצא משה את-העם לקראת האלהים מן-המחנה ויתיעבו בתחתית ההר: (יח) וירד סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו בעשן הכבשן ויחדר כל-ההר מאד: (יט) ויהי קול השפר הזלך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: (כ) וירד ה' על-הר סיני אל-ראש ההר ויעל משה: (כא) ויאמר ה' אל-משה רד העד בעם פן-יהרוסו אל-ה' לראות ונפל ממנו רב: (כב) וגם הפהנים הנגשים אל-ה' יתקדשו פן-יפריץ בהם ה': (כג) ויאמר משה אל-ה' לא יוכל העם לעלת אל-הר סיני כיראתה העדתה בנו לאמור הגבל את-ההר וקדשתו: (כד) ויאמר אליו ה' לך-רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם אל-יהרוסו לעלת אל-ה' פן-יפריץ-בם: (כה) וירד משה אל-העם ויאמר אליהם: